

Werkplan 2022 + Begroting

Maart 2022 DEF

Inleiding

VABIMPULS is op verzoek van de provincie in samenspraak met gemeenten en BrabantAdvies in 2017 van start gegaan. Als een van de twee hoofdzaken moest uitvoering gegeven worden aan een voucherregeling op basis waarvan eigenaren van agrarische bouwlocaties ondersteuning en begeleiding wordt geboden. De andere hoofdzaak is om met de uitvoering van de voucherregeling, werkend vanuit de basis, ervaring en kennis te vergaren die bruikbaar is voor alle betrokkenen die bij de transitie van het landelijk gebied betrokken zijn dan wel medeverantwoordelijk zijn zoals overheden, intermediairs, adviesbureaus en kennisinstellingen.

De voucherregeling, is één van de ondersteunende provinciale maatregelen geworden. Het initiatief blijkt in een behoefte te voorzien en is sindsdien meerdere jaren voortgezet.

De inzet van VABIMPULS is gericht op het terugdringen en voorkomen van leegstand, het tegengaan van ondermijning, het stimuleren van vernieuwing in de landbouw en verbetering van de omgevingskwaliteit en leefbaarheid in het buitengebied van Brabant.

Beoogd wordt om duurzame initiatieven te bewerkstelligen. Om hier mee vorm aan te geven helpt, VABIMPULS de eigenaren van vrijgekomen of vrijkomende agrarische bedrijfslocaties én eigenaren die het bedrijf agrarisch om willen schakelen, met het richting geven aan hun toekomst. Essentieel is om passende oplossingen te bewerkstelligen, samen met individuele eigenaren en in nauwe samenspraak met de betrokken gemeenten. Uitgangspunt daarbij is dat toekomstplannen passen bij de wensen en mogelijkheden van de boer, de ambities van de gemeente en provincie in het buitengebied, de karakteristieken van het Brabantse landschap, de kwaliteit van de leefomgeving en dat het haalbaar is.

Samengevat is het bijzondere van VABIMPULS dat enerzijds de aanvragers van een voucher op een goede manier ondersteuning en begeleiding krijgen bij het maken van keuzes én tegelijkertijd VABIMPULS ook een andere manier van werken wil positioneren. Daarvoor is VABIMPULS buiten de overheidsgeleding geplaatst om onafhankelijk te kunnen werken en daardoor al werkende weg kan opsporen waar mogelijke belemmeringen zich voordoen en van welke aard deze zijn.

Werkplan

Ten behoeve van de uitvoering en in overeenstemming met BrabantAdvies en de provincie is jaarlijks een werkplan opgesteld. Op basis van gebleken behoefte en ervaringen is voortzetting in 2022 en 2023 nog steeds nuttig en noodzakelijk. Deze opvatting wordt zowel door de provincie als door BrabantAdvies en VABIMPULS gedeeld en gewaardeerd, enerzijds omdat met de vouchers eigenaren daadwerkelijk geholpen worden en anderzijds om het komende jaar actief de opgedane ervaringen nog nadrukkelijker te delen.

In dit werkplan is aangegeven welke werkzaamheden en activiteiten er in 2022 uitgevoerd worden en wat daarvoor nodig is aan inzet en middelen. De belangrijkste basis hiervoor zijn de opgedane ervaringen en waarnemingen in de afgelopen periode.

Aansluitend op dit werkplan zal een Position Paper opgesteld worden met een (uitgebreidere) beschrijving en een bredere beschouwing over het doel van VABIMPULS, aanleiding en onderliggende filosofie, over ervaringen, belemmeringen, verbeteringen en dergelijke, mede als opmaat voor de verder invulling in 2022 en 2023 en een doorkijk voor de periode daarna.

Voortzetting 2022 en 2023

De positieve ervaringen met de aanpak van VABIMPULS geven aanleiding om datgene wat geleerd wordt ook goed te borgen. Vooral ook omdat het een Impuls is die tijdelijk is en niet is gestart met een vanzelfsprekende voortzetting van jaar tot jaar. Deze borging is een van de hoofzaken voor de jaren 2022 en 2023.

Een andere opmerking die gemaakt moet worden is dat activiteiten die in dit werkplan worden genoemd niet allemaal door VABIMPULS dienen te worden uitgevoerd. Aansluitend bij de samenwerking met het Ondersteuningsnetwerk van de provincie en Bindend Besturen Brabant (BBB), die in de afgelopen jaren steeds meer vorm heeft gekregen, is voorstelbaar of eerder nog de bedoeling dat meerdere acties door anderen worden opgepakt.

De werkwijze van VABIMPULS start aan het begin van een ontwikkeling, vertrekkend vanuit de initiatiefnemer. In het daaropvolgende traject worden zaken verzameld die op de beleidstafels belanden.

Zo is bijvoorbeeld in de afgelopen jaren op het thema 'wonen' ervaren dat dit in de praktijk spanning oplevert. Vaak is namelijk een woongerelateerde oplossing een mogelijkheid voor boeren om op een financieel gezonde wijze hun agrarische bedrijfsvoering te staken terwijl tegelijkertijd moet worden gewaakt voor een buitengebied dat wordt gedomineerd door veel en grote landhuizen. Dit is een onderwerp waarvoor duidelijk andere partijen in de lead dienen te zijn, nadat het door VABIMPULS veel is gesignaleerd en geagendeerd. Andere ervaringen gaan meer over het proces waarbij het verschil in benadering vanuit de systeemwereld versus leefwereld prominent worden.

Werkzaamheden 2022

We bouwen verder op de ervaringen van voorgaande jaren. Gelukkig in het besef dat de Corona maatregelen in 2022 zullen verminderen kunnen we tal van operationele werkzaamheden naar verwachting beter uitvoeren. Daarnaast zetten we in 2022 nadrukkelijker in op een verdere ontwikkeling van de kwaliteit van uitvoering (o.a. op het informeren, opleiden en coachen van deskundigen en specialisten), op het verzamelen en delen van kennis en ervaringen. Deze samenhangende werkzaamheden zijn opgenomen in dit werkplan en voorzien van een kostenberekening.

In hoofdzaak omvatten de activiteiten en werkzaamheden het volgende;

1. Zorgen dat (nieuwe en lopende) vouchertrajecten zorgvuldig worden uitgevoerd, begeleid en afgesloten. Gezien de toegenomen workload zou dit om extra administratieve ondersteuning

- vragen. In samenspraak met Provincie, Stimulus en BrabantAdvies proberen we de benodigde inzet hiervoor op te lossen middels (her-) prioritering binnen de huidige capaciteit.
2. Op het moment dat een voucher volledig is gebruikt blijkt er in een aantal situaties behoefte en noodzaak te zijn om nog wat langer te ondersteunen (derde fase). We brengen verder in beeld wat een ‘derde fase’ in het proces behelst. De ervaringen uit de afgelopen jaren leren o.a. namelijk dat het traject dat een voucher bestrijkt (t/m resultaten haalbaarheidsonderzoek) en de daarvoor beschikbare uren regelmatig ontoereikend zijn om het proces tussen initiatiefnemer en gemeente tot een onomkeerbaar besluit te ondersteunen. Ongeveer een kwart van de aanvragers maakt gebruik van de volledige voucher. Voor een deel daarvan zou een vervolg nodig (kunnen) zijn. We willen – mede op verzoek van gemeentebestuurders onderzoeken hoe we onze rol in deze fase goed organiseren zonder nieuwe subsidieregeling en zonder aanpassing van de huidige regeling waarbij de nodige flexibiliteit behouden blijft. Hiervoor zal eveneens herprioritering nodig zijn.
 3. Borging van kennis en ervaring uit het VABIMPULS-programma in toekomstige ondersteuningsprogramma’s, beleidsontwikkeling op het terrein van de transitie van het landelijk gebied en omgevingsbeleid. Dit is in 2021 ingezet met onder meer een symposium en een 8-tal workshops. Dit wordt voortgezet in nauw overleg met BrabantAdvies, vanuit haar rol mede gepositioneerd om de (resultaten van de) beweging van VABIMPULS door te geven. Dit sluit aan bij de advisering die nu al vanuit BrabantAdvies regulier plaatsvindt, o.a. zoals voor het omgevingsbeleid. Concreet kunnen de lessen en ervaringen van VABIMPULS in 2022 input leveren voor enkele adviestrajecten van BrabantAdvies, zoals het beleid voor bestuurlijke kwaliteit en voor leefomgeving /omgevingskwaliteit.
 4. Brede borging van de werkwijze van VABIMPULS in Brabant: **van systeemwereld naar leefwereld**. VABIMPULS is bij uitstek een werkwijze die start bij de leefwereld van de initiatiefnemers. Wat kunnen we daarvan leren, vanuit een bestuurskundige bril? Daartoe ontwikkelen we een plan van aanpak en koersen we op een denktank van verschillende “kennishebbers” (uitvoering/beleid en bestuur/wetenschap). Dit ook als onderdeel van het werkplan van BrabantAdvies.

Projectorganisatie

Voor de uitvoering is een bescheiden projectorganisatie beschikbaar. Deze bestaat op dit moment uit

5.1.2.e (5.1.2.e), 5.1.2.e
 5.1.2.e (5.1.2.e), 5.1.2.e 5.1.2.e (5.1.2.e 5.1.2.e) en 5.1.2.e (5.1.2.e);

allen in deeltijd (totaal 1,6 fte) werkzaam voor VABIMPULS

Het uitvoerende werk in de praktijk vindt in hoofdzaak in het veld plaats, door het inzetten van aan VABIMPULS verbonden onafhankelijke deskundigen en specialisten die door de projectorganisatie ondersteund worden. Vanuit BrabantAdvies is 5.1.2.e als projectsecretaris betrokken.

Ten behoeve van afstemming over voortgang en nieuwe (beleids-)ontwikkelingen is er een driewekelijks werkoverleg tussen opdrachtgever provincie (vanuit het programma Brabantse aanpak leegstand en het uitvoeringsprogramma ondersteunende maatregelen transitie veehouderij) met BrabantAdvies en de projectleider van VABIMPULS.

De projectorganisatie staat vanwege een toename en intensivering van de werkzaamheden onder druk. Naast het groeiende aantal aanvragen is de aard van het werk en de uitvoering ervan niet gemakkelijker geworden. De vraagstukken van de eigenaren worden complexer, met name vanwege de aanvragen van grotere veehouderijen die ondersteuning vragen én waarbij in bepaalde situaties een locatie overstijgende gebiedsgerichte aanpak (GGA) wenselijk kan zijn.

We constateren tevens dat bij dergelijke ontwikkelingen er ook weer wat bureaucratie dreigt in te sluipen waarbij het ook de rol is van VABIMPULS om daarbij de spiegel voor te houden en te reflecteren. De conclusie is, dat extra ondersteuning wenselijk is, maar dat daar vanwege budgettaire redenen geen ruimte voor is. De projectorganisatie zal mede daarom na overleg met BrabantAdvies, het Ondersteuningsnetwerk en Bindend Besturen Brabant betrekken bij het prioriteren en de mogelijkheden in 2022. Dit resulteert daarna in een verdere uitwerking van de beschreven acties en de te nemen rol (regisserend, faciliterend ...) samen met de bedoelde partijen.

Deskundigen en specialisten

De kracht van VABIMPULS is de onafhankelijke neutrale positie. Ruim 40 deskundigen en 35 specialisten zijn verbonden aan VABIMPULS, volgen een Masterclass, webinars en intervisiebijeenkomsten en hebben een neutrale positie t.o.v. de aanvragers en overheden. Verschillende werkzaamheden op het gebied van begeleiding, deskundigheidsbevordering e.d. in het werkplan zijn op deze groep gericht.

Bijzondere noot(d)**Werkdruk gemeenten**

Er is al meer melding gemaakt van de ervaringen van VABIMPULS met de werkdruk die zich bij gemeenten voordoet. Een probleem waar ook VABIMPULS tegenaan loopt. Deze werkdruk wordt steeds groter. VABIMPULS heeft vrij nauwe contacten met het Ondersteuningsnetwerk, dat vanuit de provincie gemeenten ondersteunt.

Vanuit VABIMPULS en Ondersteuningsnetwerk (ON) is het capaciteitsprobleem bij gemeenten de laatste tijd een van de belangrijkste zorgen gerelateerd aan de uitvoering van de taken. VABIMPULS wekt verwachtingen bij aanvragers/eigenaren, maar kan die steeds vaker niet op een goede manier nakomen. Tijdens het op 15 juli 2021 gehouden online VABIMPULS event is dit probleem van verschillende kanten benadrukt.

Het bijzondere is bovendien dat VABIMPULS enerzijds de aanvragers van een voucher op een goede manier wil ondersteunen en begeleiden bij het maken van keuzes maar tegelijkertijd ook een andere manier van werken wil positioneren. Daarvoor is VABIMPULS juist buiten de overheidsgeleding geplaatst om onafhankelijk te kunnen werken en daardoor al werkende weg kan opsporen waar mogelijke belemmeringen zich voordoen en van welke aard deze zijn.

Alle initiatiefnemers/aanvragers hebben vroeg of laat de gemeente nodig voor bijvoorbeeld een principe verzoek, vergunning, herbestemming. We werken daarom intensief samen met gemeenten. Vanuit onze gezamenlijke ambitie om kwaliteit toe te voegen in het buitengebied bouwen we aan de samenwerking tussen initiatiefnemers en overheden. Deskundigen van VABIMPULS zijn onafhankelijk en in het proces in eerste instantie de verbindende schakel. Betrokken medewerkers van gemeenten zijn daarbij onmisbaar/randvoorwaardelijk om het werk goed te kunnen doen. In een aantal gemeenten worden ze bijgestaan door het Ondersteuningsnetwerk.

Bij veel gemeenten knelt het vooral als het gaat om de personele bezetting van RO en milieuambtenaren. Samen met dat capaciteitsprobleem komt ook de kwaliteit steeds meer onder druk te staan.

Vanuit VABIMPULS is de aanpak erop gericht om aan de voorkant meer aandacht te besteden aan de kwaliteit van de initiatieven. Kwaliteit is onder meer, in welke mate past het bij de initiatiefnemer, bij de karakteristieken van het gebied en draagt het bij aan leefbaarheid. Daarvoor is wel vrij snel interactie nodig met gemeenten. Dat vraagt ogenschijnlijk tijd. Die wordt echter dik en dubbel bespaard in het vervolgtraject, omdat verder gewerkt kan worden aan plannen met perspectief en geen tijd verloren gaat aan plannen die (toch) niet haalbaar zijn.

Samen met het Ondersteuningsnetwerk en wellicht andere partners is het van belang om werk te maken van deze problematiek en samen naar oplossingen te zoeken.

Vooral ook omdat dit diverse beleidsdoelen raakt in het buitengebied (transitie landelijk gebied, transitie landbouw, oplossen leegstand, GGA, ondermijning,) en daarmee in het algemeen de omgevingskwaliteit en de leefbaarheid nog verder onder druk komt staan.

Werkplan 2022

1. Uitvoeren en faciliteren voucherregeling¹

Uitvoering voucherregeling

In 2021 is er extra ingezet om looptijden van de vouchertrajecten te verkorten. Vaak zijn de termijnen die ervoor staan niet haalbaar. Met Stimulus heeft doorlopend het gesprek plaats gevonden over het verloop van vouchertrajecten. Mede door deze gezamenlijke inspanningen in 2021 werden er 316 trajecten (vrijwel) afgerond.

De inzet zal ook in 2022 erop gericht zijn om meer trajecten sneller af te sluiten.

1.1 Afronden van lopende trajecten

De ambitie voor 2021 was om ongeveer 250 aanvragen uit de tranches 1 t/m 4 af te ronden. Dit aantal is niet helemaal gehaald. In 2021 werden de dossiers van zo'n 175 aanvragen bij VABIMPULS afgesloten waarmee het totaal van afgeronde aanvragen op 316 kwam. In een aantal gevallen was het formele subsidietraject bij Stimulus nog niet helemaal afgerond. Met de deskundigen is besproken dat zij vanuit hun begeleidingsrol er bij de aanvrager meer op aandringen om keuzes te maken en lastige beslissingen niet vooruit te schuiven. Temeer omdat meestal blijkt dat uitstellen het niet gemakkelijker maakt. Echter waar het de te doorlopen procedures bij de overheden betreft is het nog steeds lastig om sneller voortgang te krijgen en duren trajecten (te) lang.

Vanuit VABIMPULS zal ook in 2022 in ambtelijke en bestuurlijke gesprekken hier nog meer aandacht aan geschonken worden. Daarbij is steeds ons aanbod om ondersteuning te bieden vanuit VABIMPULS in samenspraak met het Ondersteuningsnetwerk. Deze ondersteuning voorziet in meer en beter voorwerk en ook een betere communicatie over de vraagstukken. Dat zal uiteindelijk de ambtelijke organisatie voordeel opleveren bij het vervolgetraject. In 2022 zal dat geïntensiveerd worden.

Vooralsnog gaan we er nu vanuit dat in 2022 het afronden van 200 aanvragen mogelijk moet zijn.

1.2 Nieuwe aanvragen

Aan het begin van 2021 was de aanname dat er ongeveer 130 nieuwe aanvragen in begeleiding genomen zouden worden. Dat aantal is ook werkelijkheid geworden waarmee het totaal aantal aanvragen dat door VABIMPULS in begeleiding is genomen op 31 december 2021 op 701 uit is gekomen.

¹ Om ervoor zorgen dat de trajecten zo soepel mogelijk verlopen, initiatiefnemers goede begeleiding en ondersteuning krijgen waardoor de eigenaren ook zelf tot inzichten komen die hen verder kunnen helpen en er een perspectiefvol uitzicht ontstaat op gerichte oplossingen.

De verwachting voor 2022 is dat er weer zo'n 100 tot 150 nieuwe aanvragen zullen volgen. Deze prognose is mede gebaseerd op verschillende, door het Rijk aangekondigde (beëindigings-) regelingen die in 2022 opengesteld worden voor de veehouderij. Vanwege budgettaire redenen wordt uitgegaan van 100 nieuwe aanvragen. Naar verwachting zal de verdeling van nieuwe aanvragen ongeveer 45% reeds vrijgekomen agrarische bedrijfslocaties zijn en 55% vrijkomende agrarische bedrijfslocaties en/of bedrijven die willen stoppen of omschakelen naar een andere agrarische invulling.

1.3 Overzicht voucheraanvragen tot eind 2021 en vervolg in 2022

In onderstaand cijfermatig overzicht wordt een totaalbeeld gegeven van alle aanvragen tot eind 2021. Dat zijn er 768 waarvan 701 aanvragers een positieve beschikking kregen voor een voucher. Ook is te zien hoeveel vouchers er zijn afgerond en hoeveel vouchers nog lopende zijn. Zoals eerder aangegeven is het nodig dat er meer trajecten sneller afgerond gaan worden. Er zijn nog ongeveer 100 vouchers af te ronden van voor 2020. Dat is te veel en daar gaat extra aandacht naar uit.

Het totaal aantal vouchers dat actief doorloopt in 2022 is 385. Daarvan wordt een aantal afgerond en er komen naar schatting 100 nieuwe aanvragen bij in de loop van 2022.

We streven ernaar, dat in 2023 niet meer dan 285 vouchers doorlopen. Dat wil zeggen dat we in 2022 een aantal van 200 vouchers willen afronden zoals onder 1.1 is aangegeven.

Overzicht vanaf start tot 31-12-2021	aanvragen	beschikkingen	Afgerond VABIMPULS	Actief eind 2021
vrijgekomen	367	326	168	158
vrijkomende	401	375	148	227
Totaal	768	701	316	385

Aanvragen verwacht 2022	aanvragen			
vrijgekomen	45			
vrijkomende	55			

1.4 Ruimte voor complexere trajecten en aansluiten Gebieds Gerichte Aanpak (GGA)

Op basis van de ervaringen met het grote aantal vouchers is duidelijk geworden dat bij een aantal aanvragers behoefte is aan ondersteuning en begeleiding voor langere tijd. Hierin voorziet de huidige voucher niet. Dat heeft in een aantal situaties te maken met het leggen van verbindingen tussen initiatieven en gebiedsprogramma's van verschillende overheden (gebiedsgerichte aanpak - GGA). Deze inzet is er nu ook al met enige regelmaat, echter zonder dat er 'financiering' tegenover staat. Concreet stellen gemeenten de inzet van VABIMPULS zeer op prijs en geven zij tegelijkertijd aan, dat

vanuit een neutrale en onafhankelijke rol het langer ondersteuning en begeleiding bieden in meerdere situaties wenselijk is.

Een andere ervaring is dat individuele trajecten een langere begeleiding vragen. Bij die aanvragen heeft dat te maken met wat complexere vragen en ook het borgen van een perspectiefvol resultaat. Ook door gemeenten wordt geconstateerd, dat de meerwaarde van de onafhankelijke ondersteuning en begeleiding soms te vroeg stopt en dat er eigenlijk een 'derde fase' nodig is. Ook die wordt nu in de praktijk met enige regelmaat ingevuld, echter ook zonder adequate financiering. In 2022 willen we dat financieel en organisatorisch beter regelen.

Uit te werken actie op basis van ervaringen tot dusverre:

In de afgelopen jaren is er ruimschoots ervaring opgedaan met een aantal situaties waarin het voorgaande speelt. Zo hebben we, mede op verzoek van de betrokken gemeentebestuurders, o.a. in de gemeenten Sint Anthonis onze onafhankelijke rol ter ondersteuning van de initiatiefnemer ook na afronding van het formele vouchertraject gecontinueerd.

Voor de bedoelde gebiedsgerichte aanpak is door VABIMPULS – bijvoorbeeld in de gemeente Gilze Rijen met de Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (ORR) samen – nadrukkelijk een intensieve rol genomen om een combinatie van initiatiefnemers (vouchers) in eenzelfde gebied ook geïntegreerd te ondersteunen in het vinden van een passende oplossing.

Waar mogelijk wordt in zo'n traject ook gezocht naar een logische gebiedspartner die het trekkerschap kan opnemen. Voorbeeld hiervan zijn de werkzaamheden binnen GGA Aa-dal Noord waar met Waterschap Aa & Maas en gemeente Bernheze op deze manier is opgetrokken.

Verder sluit de rol van VABIMPULS o.a. goed aan bij de rol die het (provinciale)

Ondersteuningsnetwerk vervult, waarbij die meer gericht is op de interne ondersteuning van de betrokken gemeente (ambtenaren). Gesprekken over afstemming en inzet zijn lopende.

De bedoeling is om in 2022 – via de eerdergenoemde herprioritering van uit te voeren activiteiten - binnen het beschikbare budget ruimte vrij te spelen. Dit met de bedoeling dat hiermee de projectleiding over de mogelijkheid beschikt om extra inzet mogelijk te maken voor specifieke individuele trajecten. Dit in overleg met betreffende deskundigen.

2. Activiteiten t.b.v. kennisdeling en deskundigheidsbevordering

Activiteiten die op het vlak van kennis- en ervaringsdeling in 2021 succesvol werden georganiseerd zullen in 2022 terugkomen. Daarnaast zullen ook nieuwe activiteiten worden ontwikkeld die aansluiten bij de nieuwe fase waarin VABIMPULS de komende periode komt. Wij voorzien namelijk enerzijds complexere vragen van initiatiefnemers en anderzijds het voorsorteren op een geleidelijke afbouw (medio 2023) van VABIMPULS en daaraan verbonden overdracht van activiteiten naar onze partners. Bovendien kunnen en willen we niet alles wat voortkomt uit tal van ervaringen zelf omzetten in activiteiten. Dat is ook niet de bedoeling; het zoeken van samenwerking met verschillende partners is ook bedoeld om werkzaamheden te delen of over te laten nemen.

2.1 Algemene kennisdeling & communicatie

Bij de activiteiten die bedoeld zijn voor algemene kennisdeling, d.w.z. uitwisselen van opgedane ervaringen en inzichten, richten wij ons op alle betrokken partijen, zowel intern – deskundigen en specialisten als extern – eigenaren, overheden, intermediairs en kennisinstellingen. Dat wil zeggen:

- Communiceren en leren t.b.v. eigen werkproces met deskundigen en specialisten;
- Ervaringen delen en leren in uitbreidend netwerk van overheden, intermediairs en kennisinstellingen;
- Communiceren voor bredere exposure en bekendheid van VABIMPULS.

Tot de categorie van activiteiten rekenen wij de inzet van de uiteenlopende communicatiemiddelen die wij vanuit VABIMPULS ontwikkelen en verspreiden (o.a. de website met opgenomen filmpjes van diverse initiatiefnemers, de NieuwsFlits inclusief Special en een uitgebreid digitaal VABIMPULS Magazine).

Daarnaast ook de specifieke webinars waarmee wij inhoudelijke thema's verder uitdiepen, deels gepland en deels door in te spelen op actualiteiten die zich aandienen in de loop van 2022. Hierbij borduren wij voort op de goed geslaagde evenementen die we in 2021 hebben georganiseerd; een grote onlinebijeenkomst in juli, een fysieke bijeenkomst met verdiepende workshops in oktober en een aantal webinars over specifieke onderwerpen en thema's.

Verder zien wij als onderdeel van kennisdeling alle activiteiten die erop gericht zijn om de verzamelde en nog te verzamelen data te analyseren en de hieruit resulterende inzichten optimaal te ontsluiten voor onze partners. Die worden onder 2.1.3 verder toegelicht.

Daarnaast organiseren wij activiteiten die gericht zijn op specifieke doelgroepen c.q. stakeholders van VABIMPULS. Die komen aan de orde vanaf 2.2.

2.1.1 Algemene communicatie-activiteiten

a. NieuwsFlits

Met dit communicatiemiddel richten wij ons op alle stakeholders van VABIMPULS. Zo laten we steeds een bestuurder of ambtelijk betrokkene aan het woord om ervaringen te delen. Verder biedt de NieuwsFlits ruimte voor het delen van ervaringen door initiatiefnemers die al een traject met VABIMPULS hebben doorlopen of zich nog daarin verbinden. Dit dient uitdrukkelijk als inspiratie voor anderen, die nog afwegen of een voucher voor hen interessant kan zijn.

In 2022 zijn 6 edities gepland, een frequentie van gemiddeld 1 keer per 2 maanden.

b. Digitaal VABIMPULS-Magazine

In 2021 hebben we in juli een grote onlinebijeenkomst en in oktober daaropvolgende, verdiepende workshops georganiseerd om de opgedane ervaringen en de daaruit resulterende inzichten breder te verspreiden. Als vervolg hierop staat voor de zomer van 2022 de uitgave van een digitaal VABIMPULS Magazine gepland.

Daarop aansluitend en hierop afgestemd, kunnen nog aanvullende communicatiemiddelen ontwikkeld worden voor specifieke categorieën gebruikers.

2.1.2 Webinars

De webinars waren en zijn in eerste instantie vooral bedoeld als deskundigheids-bevordering van de betrokken deskundigen en specialisten. Onderwerpen als ‘RO-trajecten’, ‘financiële en fiscale aspecten rond bedrijfsbeëindiging’ en ‘sociaal-emotionele aspecten’ zijn aan bod gekomen als uitwerking van behoeften die door hen zelf waren aangegeven.

Enkele georganiseerde webinars konden tegelijkertijd in een bredere (aangegeven) behoefte en belangstelling (ook van medewerkers van provincie en gemeenten) voorzien. Voorbeelden daarvan zijn een bijdrage door ^{5.1.2.e} (^{5.1.2.e}), waarin zij ^{5.1.2.e} visie heeft geschetst over trends en ontwikkelingen en een bijdrage over de Omgevingswet. Voor 2022 gaan we ervan uit dat wij, in samenwerking met onze partners (provincie, gemeenten, adviesbureaus, kennisinstellingen), wederom enkele (5-6) webinars (mee) zullen organiseren met als waarschijnlijke onderwerpen:

- Nieuwe stoppersregelingen
- Verschillende vormen van nieuwe agrarische activiteiten, bijvoorbeeld ‘voedselbossen’ en ‘natuurinclusieve landbouw’
- Sociaal-emotionele en relationele aspecten binnen agrarische familie-ondernemingen
- Gemeentelijke en provinciale RO aspecten in relatie tot herbestemming
- VABIMPULS in relatie tot andere regelingen (NNB/GOB en RvR)

Onze rol als organisator/regisseur zal steeds afgewogen worden t.o.v. de unieke en onderscheidende elementen die wij vanuit VABIMPULS kunnen inbrengen. De webinars voor een breder publiek zullen vooral aansluiten op de resultaten van geanalyseerde data (zie hierna onder 2.1.3).

2.1.3 Verzamelen en analyseren van relevante data

Als onderdeel van de werkzaamheden, zoals die hiervoor zijn beschreven en mede vanuit de gedachte dat VABIMPULS ook is opgezet om ervaringen en kennis op te doen en te verspreiden, worden veel gegevens en inzichten verzameld. Deze data en ervaringen worden op verschillende manieren – vooral via zogenoemde factsheets - ontsloten voor de respectievelijke stakeholders (provincie, gemeenten, betrokken deskundigen en specialisten). Ook worden ze op een actieve manier onderling gedeeld en benut om te adviseren over toekomstig beleid.

c. Up-to-date houden van de opgebouwde database

Basis hiervoor vormt allereerst de database waarin – via rapportages van deskundigen – de kerngegevens uit alle vouchertrajecten² worden verzameld. Ook in 2022 zal worden ingezet op de kwalitatief adequate afronding van trajecten door de deskundigen via -zo compleet mogelijke- rapportages. Die rapportages bevatten veel informatie waaruit we nadere conclusies over haalbaarheid van initiatieven, aandachtspunten in het te doorlopen proces enz. kunnen trekken. De ervaring in 2021 heeft geleerd dat het grote inspanningen vergt om die kwaliteit van rapportages opgeleverd te krijgen én om vervolgens alle relevante data te analyseren.

² Hiertoe behoren o.a. gegevens over de hoofdvraag in de casus, de relatie met gemeente, wat is nodig om nieuwe ontwikkeling mogelijk te maken.

Uit te werken actie op basis van ervaringen tot dusverre:

In de afgelopen jaren hebben we ervaren dat we onszelf een zware taak hebben opgelegd om uitgebreid te rapporteren over de vouchertrajecten. Zoals gezegd is het streven steeds om veel data van/over ieder ondersteund initiatief te verzamelen.

Tegelijkertijd ervaren we ook, dat we hiermee heel wat van onze betrokken deskundigen vragen. Om de beoogde, onafhankelijke rol – gebaseerd op het verduurzamingsprincipe – adequaat te kunnen vervullen, dienen zij namelijk over een breed scala aan competenties te beschikken. De (noodzakelijk) geachte competenties voor een adequate rapportage verdragen zich niet altijd hiermee.

Daarom is in 2021 meer tijd door de projectleiding geïnvesteerd in gesprekken met alle individuele deskundigen, o.a. om op dit punt het bewustzijn aan te scherpen en wordt ook in 2022 “korter op de bal gespeeld” om deze alertheid te stimuleren. Tegelijkertijd wel in het besef dat rapportages geen doel op zich zijn maar nodig om de ervaringen en resultaten in beeld te brengen onder meer voor kennisdeling en ook omdat die behoefte bij de (bestuurlijke) opdrachtgevers aanwezig is.

d. Analyse en ontsluiting van gegevens die zijn verzameld in de database

De impact van VABIMPULS en de mogelijkheden om verworven inzichten te vertalen naar de aanpak van transitie van het landelijk gebied worden voor alle stakeholders zichtbaar door de gegevens van de casussen om te zetten naar voor hen bruikbare informatie. Dat gebeurt in verschillende vormen, afhankelijk van het soort gegevens dat is geanalyseerd.

- i. Zo worden 2 maal per jaar factsheets samengesteld, waarin gegevens zijn opgenomen over o.a. de spreiding van het aantal deelnemers over de verschillende gemeenten, kenmerken van de deelnemers (zoals leeftijd, specifieke sector enz.) en ook over de aard van de ondersteuning en begeleiding door deskundigen en specialisten;
- ii. Daarnaast voorzien wij gerichte analyses die betrekking hebben op specifieke gedeelten van de totale set van casussen. Bijvoorbeeld een bepaalde periode n.a.v. een flankerende maatregel of een bepaalde regio of eigenaren met een bepaalde problematiek. Deze onderzoeken vinden (op verzoek) ca. 4 maal per jaar plaats.
- iii. En verder onderzoeken we met regelmaat (om actueel te blijven voor wat betreft de conclusies die we hieruit trekken) de elementen die het onderscheidende karakter van de VABIMPULS-werkwijze kenmerken. Hierbij doelen wij vooral op aspecten als ‘aandacht voor emotionele en persoonlijke situatie van ondernemer’, ‘bereikte resultaat voor de ondernemer’ en de aanpak ‘diep, rond en breed’ en het verloop van het proces. Deze meer procesgerichte analyses vinden ca. 2 maal per jaar plaats.

Uit te werken actie op basis van ervaringen tot dusverre:

In 2021 is, mede ter ondersteuning van de workshops die in oktober hebben plaats gevonden, een infographic ontwikkeld waarin de kenmerkende elementen voor de werkwijze van VABIMPULS zijn samengevat.

De hierin opgenomen gegevens zijn het resultaat van zowel een diepgaande analyse van afzonderlijke casussen (via de eerdergenoemde, essentiële rapportages) met geïdentificeerde best practices³ als van andere middelen (o.a. ervaringsateliers). Hiermee ontsluiten we vooral de casus overstijgende leerpunten.

e. Gebruikerspanel

In 2021 is het gebruikerspanel meerdere malen geraadpleegd over de gewenste analyses van alle beschikbare data en over de ontwikkeling van hieruit voortvloeiende kennisproducten. De deelnemers in dit gebruikerspanel (vertegenwoordigers van gemeenten, provincie, deskundigen en specialisten) hebben daarmee een waardevolle bijdrage geleverd aan het scherper maken van de informatiebehoefte.

Die informatiebehoefte loopt uiteen van de problematiek van individuele eigenaren tot de tendensen in de aard van de herinvulling van locaties en van financieringsvraagstukken tot gebiedsgerichte ontwikkeling. De beschikbare data kunnen helpen bij het analyseren van die vraagstukken. Tegelijkertijd hebben de gesprekken met het gebruikerspanel ons ook steeds duidelijker gemaakt dat onderscheid wenselijk is tussen:

- Specifieke vragen waarop we antwoord vanuit de rol van VABIMPULS kunnen geven en/of (extra) inspanningen ondernemen om die alsnog te kunnen beantwoorden;
- Specifieke vragen waarvoor we vanuit VABIMPULS mogelijk wel een signaleringsfunctie vervullen, maar geen rol hebben om daarop verdere inspanningen te ondernemen. Dit vertaalt zich o.a. in de keuze van onderwerpen waarvoor we zelf webinars organiseren en onderwerpen waarvoor we nadrukkelijk de aandacht van onze partners vragen.

Uit te werken actie op basis van ervaringen tot dusverre:

De ervaringen met het gebruikerspanel hebben, zoals hierboven toegelicht, uitgewezen dat de informatiebehoefte, vooral met het oog op nieuw te ontwikkelen beleid, ruimschoots de rol, mogelijkheden en middelen van VABIMPULS overschrijdt. T.b.v. het (nog meer) verkrijgen van inzichten voor casus overstijgende leerpunten staan in 2022 diverse acties gepland die vanuit VABIMPULS geïnitieerd dienen te worden (zie vooral l. en m.).

Tegelijkertijd zijn wij ons ervan bewust dat andere partijen (o.a. Bindend Besturen Brabant en het Ondersteuningsnetwerk) net zo goed of zelfs beter in de gesignaleerde informatiebehoefte kunnen voorzien. Wij zullen in 2022 met hen zoeken naar concretisering van de hiervoor benodigde acties.

2.2. Interne deskundigheidsbevordering van betrokken deskundigen en specialisten

Uit de analyse van alle ervaringen tot dusverre blijkt o.a. dat een belangrijk onderscheidend element de rol van de betrokken deskundigen en specialisten is. Zij maken het verschil in het scherper krijgen van onderliggende vragen en het schakelen met relevante partijen om tot een duurzame oplossing te komen.

³ Onder "best practices" verstaan we breed toepasbare opties voor verduurzaming en breed geïdentificeerde wensen van VAB-eigenaars bij het realiseren van initiatieven.

Daarbij zien wij als groot goed (en essentieel voor het doorlopen van een succesvol traject), dat de deskundigen zich onafhankelijk opstellen. Van hen verwachten wij, dat zij de initiatiefnemer adequaat ondersteunen zonder zich helemaal als ‘opdrachtnemer/adviseur van de initiatiefnemer op te stellen’. Tegelijkertijd hoort tot hun beoogde, onafhankelijke rol ook het innemen van een (positief) kritische houding t.o.v. de reguliere/gangbare handelswijze van gemeenten en provincie. Hun ervaringen en signalen brengen wij in bij onze gesprekken met de genoemde overheden en samenwerkingspartners en vertalen wij met hen in (suggesties voor) het op gang brengen van noodzakelijk geachte veranderingen.

Omdat het invullen van deze rol nog niet altijd zo eenvoudig is, worden in 2022 diverse activiteiten georganiseerd, die bedoeld zijn voor (extra) deskundigheidsbevordering. Daarbij maken wij onderscheid tussen de startende deskundigen – die wij bekend willen maken met de specifieke werkwijze van VABIMPULS – en deskundigen/specialisten die al langer aan VABIMPULS verbonden zijn.

f. Reguliere activiteiten ter ondersteuning van deskundigen en specialisten

Hiertoe rekenen wij de zogenoemde intervisie-bijeenkomsten voor deskundigen (5 x op jaarbasis) en de specifieke “bijpraat”-bijeenkomsten met specialisten (2 x per jaar).

Verder behoort ook de Masterclass, die wordt georganiseerd voor startende deskundigen en specialisten tot deze activiteiten. De frequentie hiervan is afhankelijk van het aantal nieuwe deskundigen en specialisten dat zich in de loop van 2022 aan VABIMPULS verbindt.

g. Begeleiding voor startende deskundigen

Juist in het beginstadium van een traject kan een ervaren deskundige als sparringpartner voor een net gestarte deskundige zinvolle 1-op-1 advisering bieden. Omdat naar verwachting de in behandeling te nemen casussen in 2022 complexer zullen zijn, worden daarom deze zogenoemde ‘buddies’ in 2022 structureel ingezet. In 2021 zijn met deze werkwijze al, naar tevredenheid, eerste ervaringen opgedaan.

De inschatting is, dat met een inzet van 60 uren het buddy-principe ingevuld kan worden (op basis van eerdere ervaringen is gemiddeld 6 uur per coaching traject toereikend– zie begroting).

h. Opfrismodules voor deskundigen (en specialisten)

De regulier georganiseerde intervisiebijeenkomsten voor deskundigen bieden de mogelijkheid om te sparren met collega’s over vraagstukken die worden ervaren in specifieke trajecten. Voor dit specifieke onderwerp vormende online-bijeenkomsten, waaraan een grote groep deskundigen deelneemt, niet het ideale medium.

Daarom willen we in 2022 in fysieke vorm en in kleinere groepen dieper ingaan op de wijze waarop VABIMPULS-trajecten (dienen te) worden doorlopen. Daarbij staan onderwerpen als ‘hoe de onafhankelijke rol van procesondersteuner optimaal in te vullen’ en ‘de te onderhouden relaties met overheden’ centraal. Dit is bedoeld om juist die elementen extra aandacht te geven die in de praktijk bepalen, waarin wij ons onderscheiden en toegevoegde waarde voor de betrokken partijen (initiatiefnemers en overheden) leveren.

Om de beoogde en gepropageerde procesgang in trajecten verder te ondersteunen krijgt ook de hiervoor vereiste adequate interactie tussen deskundigen en specialisten specifiek aandacht. Wij organiseren hiervoor 4 specifieke bijeenkomsten, regionaal opgezet. Die dienen vooral ervoor om deze beide groepen – op basis van ervaringen uit eerdere trajecten – nog meer te doordringen van de wenselijke onderlinge rolverdeling en vereiste afstemming.

2.3 Kennisdeling met gemeenten en provincie

Zoals eerder aangegeven ondersteunt VABIMPULS alle initiatiefnemers om tot nieuwe inzichten over hun toekomstmogelijkheden te komen. Dit vraagt in eerste instantie om een vertaling naar goede passende oplossingen. Vervolgens om afstemming met de betrokken gemeente en (regelmatig) provincie over hun bereidheid om daaraan mee te werken. In de praktijk blijkt, dat medewerkers van gemeenten en provincie vaak worstelen met enerzijds het grote aantal vragen dat op hen afkomt en anderzijds met de vraag om op een nog niet gangbare manier (anders denken, anders kijken en anders handelen) medewerking te verlenen om tot een in de omgeving passende oplossing te komen. Vanuit onze rol willen wij – samen met het Ondersteuningsnetwerk – hen zoveel mogelijk ten dienste zijn om op korte termijn:

- Een efficiency-slag te bereiken (met dezelfde capaciteit procedures sneller doorlopen);
- Te voorzien in ‘aanvullende’ capaciteit door slimme vormen van samenwerking te organiseren;

En verder zien wij een rol om voor de oplossing van dit knelpunt op langere termijn meer mensen - met een op de nieuwe praktijk afgestemd pakket aan kennis en competenties - op te leiden.

i. Reguliere activiteiten

Tot de reguliere werkzaamheden in dit verband rekenen wij o.a. het regelmatige overleg vanuit VABIMPULS met de provincie, deelname aan de Taskforce en het frequente (afstemmings-) overleg met het ondersteuningsnetwerk en met de provinciale transitie-adviseurs.

j. Groepsateliers met gemeenten

Tot dezelfde categorie van activiteiten – die bedoeld zijn om in het te doorlopen proces de goede verbanden te leggen en adequaat met de betrokkenen te communiceren – passen ook de groepsateliers met gemeenten. Dit is een opzet waarin zoveel mogelijk betrokken ambtenaren van een gemeente, de verantwoordelijk wethouder en de deskundigen van VABIMPULS die betrokken zijn bij initiatieven binnen de betreffende gemeente, met elkaar dieper ingaan op de afzonderlijke casussen. Bij deze inzet zal samenwerking met het Ondersteuningsnetwerk meer in beeld komen. Tot nu toe zijn die ad hoc tot stand gekomen. In 2022 zullen in ieder geval met de gemeenten Bernheze, Laarbeek, Meierijstad en Cranendonck groepsateliers worden georganiseerd. Het streven is om daarnaast nog met minimaal 2 andere gemeenten uit West- en Midden Brabant dit ook te organiseren.

k. Ontwikkeling van Masterclass voor medewerkers van provincie en gemeenten

Uit de workshops in oktober 2021 bleek dat er een brede behoefte bij gemeenten en provincie bestaat om inzichten over onderwerpen zoals o.a. 'samen als één overheid naar de boer' en 'hoe bepaal je omgevingskwaliteit' te bundelen in een Masterclass. In samenwerking met het Ondersteuningsnetwerk en ervaringsdeskundigen van gemeenten wordt dit verder uitgewerkt. Tegelijkertijd is er ook overleg met de provincie over het capaciteitsvraagstuk bij gemeenten en wordt gekeken naar gezamenlijke initiatieven die mogelijk soelaas kunnen bieden voor de midden en langere termijn.

2.4 Delen van ervaringen met (nieuwe) initiatiefnemers

Last but not least richten wij ons ook expliciet op de groep waar alle inspanningen voor bedoeld zijn, de (stoppende) boeren en hun gezinnen.

Uit eerdere activiteiten is gebleken, dat er initiatiefnemers zijn die al een traject hebben doorlopen en graag bereid zijn hun ervaringen te delen. Dit heeft vorm gekregen via diverse filmpjes op onze website, bijdragen aan de onlinebijeenkomst van juli en de workshops in oktober in 2021.

Omdat wij ervan overtuigd zijn dat nieuwe initiatiefnemers erg geholpen kunnen zijn met het delen van deze ervaringen in hun eigen besluitvormingsproces, gaan wij hierop in 2022 nog meer gerichte actie ondernemen.

Uit te werken acties op basis van ervaringen tot dusverre:

Het eerder genoemde gebruikerspanel heeft VABIMPULS nadrukkelijk opgeroepen om ook gericht te onderzoeken wat de ervaringen zijn van initiatiefnemers, die het formele vouchertraject al (even geleden) hebben afgerond. Dit in de veronderstelling dat daaruit aanvullende inzichten zullen ontstaan. Zowel op het punt van de effectiviteit van de geleverde inzet, als op 'welke competenties van deskundigen zijn doorslaggevend voor een goed doorlopen van het traject'.

Wij onderkennen het belang hiervan en werken dat in 2022 gericht uit via de hierna opgenomen acties:

* Een brede (telefonische) peiling met interviews onder een substantieel aantal initiatiefnemers (circa 100). Hiervoor wordt een afstudeeronderzoeker ingezet van Avans Hogeschool;

* Diepgaande ervaringsateliers met betrokken partijen (initiatiefnemer, gemeente, deskundige en specialist), al dan niet in aanwezigheid van andere initiatiefnemers. Hiervoor zien we een interview als meest geschikte vorm en verwachten we 5 ateliers te kunnen organiseren.

l. Peiling onder initiatiefnemers van wie VABIMPULS-dossiers al zijn afgerond

Nadat een individueel traject is afgerond is er meestal geen zicht meer op voortgang en het vervolg of eindresultaat. Omdat we verwachten dat uit die (vele) trajecten nog aanvullende kennis en inzichten kunnen worden opgehaald, gaan we daarom in 2022 – via een onafhankelijke derde – deze initiatiefnemers benaderen. In de bedoelde, telefonische interviews worden naast de procedurele aspecten ook nadrukkelijk de sociaal-emotionele aspecten van het doorlopen proces en de gemaakte keuze belicht. Ook hiervoor wordt de afstudeeronderzoeker ingezet van Avans Hogeschool.

m. “Lotgenoten” – ateliers

Hieronder verstaan wij dat een ervaringsdeskundige (boer met zijn gezin) wordt geïnterviewd door een van onze, daarvoor in aanmerking komende, deskundigen in aanwezigheid van boeren die nog het proces van (besluitvorming over) stoppen moeten doorlopen.

2.5 Samenwerking met kennisinstellingen en adviesbureaus

Ten behoeve van kennisontwikkeling en kennisdeling haalt VABIMPULS/BrabantAdvies de banden met de Brabantse kennisinstellingen (zoals lectoraten van Fontys, Avans, HAS en BUAS) aan.

Hierbij denken we vooral aan een vorm van wederkerige samenwerking, die o.a. kan bestaan uit:

- Het bieden van afstudeer- / stageplek aan relevante studierichtingen bij onderdelen van de vouchertrajecten, o.a. analyse van de gegevens in de database; bij webinars en de overige beschreven activiteiten;
- Te leveren inbreng – op basis van de hieruit verkregen inzichten en ervaringen én de algemene ervaringen die de werkwijze van VABIMPULS oplevert - in relevante onderwijsprogramma's.

In dit verband zien wij ook onze eerdergenoemde afstemming met het programma Bindend Besturen Brabant van Tilburg University. Ook hier komen wellicht meer samenwerkingsmogelijkheden in beeld.

Uitwerken acties op basis van ervaringen tot dusverre:

In 2021 zijn (verkennende) contacten gelegd met alle Brabantse HBO-instellingen. Als direct resultaat hiervan zijn voor 2 vouchertrajecten studenten van de HAS ingezet om een deel van de te bieden ondersteuning (inventariserend onderzoek en uitwerken van scenario's) in te vullen.

Daarnaast hebben de genoemde contacten er ook toe geleid dat VABIMPULS een bijdrage heeft geleverd aan de 'learning community' van Built Environment/Sustainability and Liveability van BUAS. Hiermee zijn de resultaten tot dusverre naar onze mening nog bescheiden en zal daarom in 2022 hieraan nog gerichte aandacht worden besteed.

Voor de relatie tussen VABIMPULS en de brede advieswereld is ook nog uitdrukkelijk werk te verrichten. Als onderdeel van de verankering van de opgedane ervaringen (zie hierna) is immers bij uitstek deze doelgroep relevant als we het hebben over de onderscheidende werkwijze van onze deskundigen. Deze relatie is deels al geïntegreerd in de pool van deskundigen waarmee wij werken, omdat sommigen verbonden zijn aan adviesbureaus (ZLTO, DLV e.a.).

Uitwerken acties op basis van ervaringen tot dusverre:

In 2021 zijn o.a. gesprekken gevoerd met de directie van de ZLTO om de inzet van hun medewerkers binnen VABIMPULS af te stemmen en om te verkennen hoe ervaringen ‘teruggeploegd’ kunnen worden. Daaruit zijn nog geen definitieve conclusies getrokken of vervolgspraken gemaakt. Ook is overlegd met de voorzitter van de Vereniging voor Agrarische Bedrijfsadviseurs - Agrivaknet. Dit heeft o.a. erin geresulteerd dat zij in hun agenda ons aanbod van webinars opnemen. Maar ook hier zien we, dat er nog meer resultaten te behalen zijn als het gaat over ‘certificering van adviseurs’ en het borgen van de opgedane ervaringen met onafhankelijk werkende deskundigen.

3. Borging/verankering (werkwijze) VABIMPULS en doorkijk 2022/2023

VABIMPULS is een project van tijdelijke aard, dat voor een onafhankelijke positie buiten de provinciale organisatie bij BrabantAdvies is ondergebracht. Het is een Impuls zoals de naam aangeeft. Een Impuls om ‘anders denken, anders kijken en anders handelen’, gericht op ondernemers, adviseurs, ambtenaren en bestuurders te bevorderen. Het rond, breed, diep benaderen van de vraagstukken waarbij oplossingen op ruimtelijke, (sociaal) maatschappelijke en economische aspecten bekeken worden en zoveel mogelijk in balans zijn.

De relatie met BrabantAdvies is bewust gekozen om de daar aanwezige expertise op het gebied van kennisontwikkeling, het borgen van kennis en de ontsluiting ervan voor stakeholders te benutten. Dit gaat vanuit BrabantAdvies tevens gepaard met onderzoek en advisering over de Omgevingsverordening, Omgevingswet, bestuurlijke vernieuwing etc.

Eveneens voor de toekomst na VABIMPULS speelt BrabantAdvies een belangrijke rol. Verkennende gesprekken om dit toekomstperspectief te concretiseren lopen.

Daarnaast worden ook gesprekken gevoerd om te verkennen hoe de ervaringen van VABIMPULS met de doelgroep (voormalige) agrariërs kunnen worden gedeeld met ZLTO en andere reguliere (agrarische) dienstverleners.

Tevens is een belangrijk gesprekspunt óf, hoe en waar de opgebouwde kennis (zoals opgebouwde database), de methodiek en het profiel van de onafhankelijke deskundige geborgd kunnen worden na de beëindiging van VABIMPULS? Kan dat in de vorm van een kennisnetwerk of -community en/of in andere vormen bij bestaande organisaties/bedrijven ‘aangehaakt’ worden al of niet op non-profit basis.

Voortzetting voucherregeling tot 2024

Het provinciebestuur is positief over de huidige voucherregeling en VABIMPULS. Samenhangend met het door Provinciale Staten genomen besluit van eind november 2020 dat veehouders niet tot 2022 maar tot 2024 de tijd krijgen om hun stallen aan te passen, hebben eigenaren meer tijd gekregen om stil te staan bij de vraag of ze doorgaan of stoppen, of willen omschakelen.

Vanwege de gebleken behoefte aan ondersteuning en begeleiding past het continueren van de voucherregeling en VABIMPULS tot 2024 hierbij als een van de ondersteuningsmaatregelen. De openstelling voor nieuwe aanvragen is na het besluit van GS per 17 februari 2022 hervat.

In de loop van 2022 zal nader overleg plaatsvinden over de concrete invulling in 2023 en gekeken worden naar de verdere toekomst.

4. Communicatie

Een goede zichtbaarheid van VABIMPULS is van belang.

In dit werkplan 2022 wordt bij diverse onderdelen gesproken over resultaten en producten. Hieraan is gekoppeld dat er ook over gecommuniceerd zal worden. Er zal telkens gekeken worden naar een passende wijze van communiceren en publiceren.

Aangezien communicatie (en de vorm die wordt gekozen per specifieke doelgroep) vooral een middel is om het beoogde effect te bereiken, zijn veel activiteiten die we hiertoe rekenen al bij eerdere onderdelen van dit werkplan aan de orde gekomen. Zie vooral 2.1.1

Overall inzetten op communicatie is nodig, zodat de mogelijkheden en de specifieke positie en werkwijze van VABIMPULS voor de transitie van het Brabantse buitengebied bekend zijn bij alle eerdergenoemde doelgroepen en partners. Zichtbaarheid is nodig, omdat er momenteel veel initiatieven in het buitengebied gaande zijn en we willen er uitdrukkelijk voor waken, dat de agrarische ondernemers waarop wij ons richten 'door de bomen het bos niet meer zien'.

De communicatie inzet vindt in samenwerking met de provincie plaats.

Begroting inzet voor uitvoering van werkzaamheden

Met de begrote inzet in 2021 als referentie volgt hierna een raming van de benodigde inzet in 2022 om de werkzaamheden op adequate wijze te kunnen uitvoeren.

Voor de jaren 2023 en 2024 is de inzet nog niet duidelijk. Dit is in de loop van 2022 onderwerp van gesprek met het provinciebestuur. Wel kan nu aangegeven worden, dat er voor het jaar 2023 en wellicht 2024 nazorg geldt voor de dan nog lopende vouchertrajecten. Vooralsnog een p.m. post.

Overzicht uitvoering werkzaamheden en raming benodigde inzet voor uitvoering werkplan (in aantal uren per week)		2020	2021	2022
1.	Uitvoering voucherregeling	24	20	20
	a. Afronden van vouchertrajecten			
	b. Algemene ondersteuning vouchertrajecten (toewijzen deskundigen / specialisten + bewaken voortgang) + afstemming Stimulus			
	c. Complexere trajecten (incl. gebiedsgerichte aanpak)			
2.	Algemene kennisdelings-activiteiten (incl. communicatie)	16	16	16
	a. Nieuwsflitsen; digitaal Oogst-magazine en verwante activiteiten			
	b. Webinars			
	c. Up-to-date houden van database			
	d. Analyse en ontsluiting van gegevens in database			
	e. Gebruikerspanel			
3.	Deskundigheidsbevordering betrokken deskundigen en specialisten	16	16	16
	f. Reguliere activiteiten (intervisiebijeenkomsten, Masterclasses, bijeenkomsten voor specialisten)			
	g. Begeleiding en coaching van startende deskundigen			
	h. Opfrismodules voor deskundigen en specialisten/webinars			
4.	Kennisdeling met gemeenten en provincie	8	8	10
	i. Reguliere activiteiten			
	i. Groepsateliers met gemeenten			
	Ontwikkeling van Masterclass voor medewerkers van provincie en gemeenten (i.s.m. Ondersteuningsnetwerk)			
5	Delen van ervaringen met (nieuwe) initiatiefnemers			2
	j. Peiling van ervaringen bij initiatiefnemers van wie de (VABIMPULS) dossiers zijn afgerond			
	k. Lotgenoten-ateliers			
6	Communicatie			2
	l. Overall			

- Bij de opzet van de begroting is tevens uitgegaan van ondersteuning bij communicatie en andere facilitaire diensten van de provincie daar waar dat mogelijk is.

Begroting kosten uitvoering werkplan		2020	2021	2022
A	<p>Kosten uitvoering Projectleiding, coördinatie en projectondersteuning voor uitvoering werkzaamheden werkplan 1 t/m 6. Totaal 66 uur per week voor de projectorganisatie. Kosten hiervoor 46 weken x 66 uren x € 100,-</p>	€ 307.000	€ 307.200	€ 303.600
B	<p>Kosten opleiden/training/deskundigheidsbevordering van deskundigen en specialisten + overige kennisdelingsactiviteiten Waaronder tweemaandelijks bijeenkomsten voor deskundigen met intervisie met vergoeding á € 105,- voor gemiddeld 25 deelnemers (exclusief vakantieperiode is 5 x per jaar) Kosten locatie en faciliteiten € 1.500,- per keer x 5. + Inzet (senior) deskundigen voor coaching en contacten met gemeenten.</p> <p>Kosten voor deskundigen en inzet derden voor thema gerichte initiatieven zoals gebiedsgerichte aanpak, expertisegroepen, gebruikerspanel database, vervolgfase voortgang vouchertraject en inzetten buddy, gesprekken met gemeenten over casussen, enz. Hiervoor is 200 uur geraamd.</p> <p>Onvoorziene kosten bij vouchertrajecten.</p>	€ 51.500	<p>€ 20.625</p> <p>€ 20.000</p> <p>€ 5.000</p>	<p>€ 45.000</p> <p>€ 20.000</p> <p>€ 5.000</p>
C	<p>Communicatie Provinciale bijeenkomsten o.a. Task force gemeenten Flyer / Brochure Nieuwsflits 6 x € 1.800,- Website – berichten en artikelen Inhuur expertise Digitaal VABIMPULS Magazine</p>	€ 25.000	<p>€ 20.000</p> <p>€ 10.000</p>	<p>€ 25.000</p> <p>€ 5.000</p>
D	<p>Kennisontwikkeling / kennisdeling / kennisproducten Incl. optimaliseren database Kennisproducten</p>		€ 25.000	€ 5.000
Totale jaarlijkse kosten		€ 383.500	€ 407.825	€ 408.600